

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/102/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613212571
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6613212571.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Márie Rišiaňovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: T. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., Q. XX, a: P. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., P. N. XXXX/X, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca a o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/106/2013-98 zo dňa 23. 10. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 9C/35/2010-50 zo dňa 30. 04. 2010 vo výroku o výživnom na maloletú tak, že počnúc dňom 22. 05. 2013 zvýšil výživné na maloletú na sumu 120 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 22. 05. 2013 do 23. 10. 2013 v sume 388,70 eura povolil okresný súd otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom november 2013 pod stratou výhody splátok.

Okresný súd vo veci rozhodol s poukazom na ust. § 78 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že je dôvodné zvýšiť výživné na maloletú, keďže mal preukázanú zmenu pomerov na strane účastníkov tak, ako to predpokladá ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Okresný porovnal pomery na strane účastníkov konania s obdobím, kedy bolo rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 9C/35/2010-50 zo dňa 30. 04. 2010 naposledy v rámci rozvodového konania rozhodované o výživnom na maloletú a zistil, že otcov príjem sa zlepšil. Z výpisu účtu vedeného v E. W. (pozn. odvolacieho súdu - správne malo byť uvedené, že sa jedná o účet vedený v S. banke, a.s.) mal okresný súd preukázané, že otec maloletej mal za obdobie ôsmich mesiacov v roku 2013 prírastok na účte v sume 21 585,73 eura, pričom sa jednalo o príjem za úhradu vykonaných služieb zo živnosti. Súd v súvislosti s príjmom otca poukázal aj na tvrdenie otca, že má ešte neuhradené faktúry v hodnote cca 15 000 eur. Súd potom konštatoval, že otec, ktorý nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, je schopný platiť na maloletú výživné v sume 120 eur mesačne. Od posledného rozhodnutia o výživnom sa teda zvýšil príjem otca, ktorý bol preukázaný daňovým priznaním, zlepšenie príjmových pomerov mal súd preukázané aj v roku 2013, kedy dosiahol príjem na svojom účte v banke v sume po 2 600 eur mesačne. Aj keď z uvedeného príjmu musí otec zabezpečovať svoje potreby, ako aj potreby vyplývajúce zo svojho podnikania, ktorú skutočnosť súd pri rozhodovaní zohľadnil, je otec schopný prispievať na výživu maloletej výživným v sume 120 eur mesačne. Okresný súd pri rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že otec prispieva maloletej aj nad rámec doposiaľ určeného výživného, a to v naturálnej forme tak aj príspevkami na vreckové.

Matkou požadované výživné v sume 250 eur mesačne považoval za nadsadené, nezodpovedajúce odôvodneným potrebám maloletej. Okresný súd zistil, že k zmene pomerov došlo aj na strane maloletej, ktorá je vo fáze intenzívneho fyzického rastu, od posledného rozhodnutia o výživnom uplynuli 3 roky, maloletá navštevuje deviaty ročník základnej školy, pričom v súvislosti s návštevou tohto ročníka má matka zvýšené finančné výdavky. U maloletej došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, v súvislosti s čím má matka zvýšené výdavky, podľa potvrdenia detskej ošetrojúcej lekárky sa jedná o výdavky v sume 60 eur mesačne. Zvýšené výdavky maloletej vznikajú aj v spojitosti s jej záľubami, nakoľko maloletá navštevuje jazdecký oddiel, kde podľa potvrdenia vedúceho tohto oddielu vznikajú zvýšené finančné výdavky v súvislosti s cestovným do jazdeckého oddielu a na preteky, štartovným ako aj so zakúpením potrebného športového oblečenia. Zmena pomerov nastala aj na strane matky, ktorá sa o maloletú osobne stará. Matke pribudla vyživovacia povinnosť a podstatným spôsobom sa znížil príjem matky, nakoľko táto je na materskej dovolenke a poberá len rodičovský príspevok v sume 199 eur mesačne a prídavky na dve deti. Výživné od otca spolu s výživným, ktorým prispieva matka ako finančným plnením, ale aj výkonom osobnej starostlivosti spolu s prídavkom na maloletú, zodpovedá potrebám maloletej. Okresný súd zvýšil výživné od podania návrhu, t.j. od 22. 05. 2013. Ku dňu rozhodnutia okresného súdu vznikol otcovi nedoplatok na výživnom v sume 388,70 eur, ktorý povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 eur súčasne s bežným výživným počnúc mesiacom november 2013 pod stratou výhody splátok podľa ust. § 160 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej, ktorý namietal zaujatosť sudkyne a jednostranné posúdenie dôležitosti danej veci. Tvrdil, že okresný súd nevzal do úvahy a nevyžiadal si všetky ním predkladané tlačivá, daňové priznanie, bloky o úhrade za tovar z registračnej pokladne, upomienky zo zdravotnej a sociálnej poisťovne a iné. Okresný súd nevzal do úvahy ani ním spomínaný preklenovací úver či splácanie regresu. Neprešetril ani tvrdenie matky maloletej, že úver, ktorý si zobrala, bol naozaj použitý na splácanie ňou uvedeného stavebného sporenia, čo je klamstvo, nakoľko tento bol už dávno splatený. Matka si podľa jeho tvrdenia zobrala úver na kúpu motorového vozidla a na splatenie dlžôb jej priateľa. Odvolací súd preto žiadal o nápravu danej veci.

Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie aj matka maloletej. Trvala na svojom návrhu na zvýšenie výživného na maloletú na sumu 250 eur mesačne, ako aj na dôvodoch pre ktoré žiadala výživné zvýšiť. Uviedla, že výdavky otca sú v istom smere fiktívne, nakoľko keďže s otcom maloletej žila v spoločnej domácnosti má vedomosti o tom, že otec si do nákladov dával aj bločky získané od svojich kamarátov súkromných podnikateľov. Ak by bol otec niekoľko rokov v strate, nemohol by si dovoliť platiť svoje vysoké výdavky a taktiež aj nie najlacnejšie dovolenky. Ďalej uviedla, že v súčasnej dobe otec odmieta prispievať maloletej nad rámec výživného a keď ho maloletá telefonicky kontaktuje, že niečo potrebuje, nezdvihne jej mobilný telefón. Otec mal podľa tvrdenia matky povedať dcére, že ak bude rozsudku okresného súdu potvrdený, nebude jej prispievať nad rámec určeného výživného už vôbec. Jej príjem spolu s okresným súdom určeným výživným potom nebude postačovať na pokrytie mojich a dcériných výdavkov. Žiadala preto, aby odvolací súd určil výživné na maloletú v sume 250 eur.

K odvolaniu matky podal vyjadrenie otec maloletej, v ktorom poprel tvrdenie matky, že by vykazoval nejaké fiktívne výdavky. Jeho výdavky zahŕňajú stravu, inkaso, hypotekárny úver, výživné, preklenovací podnikateľský úver, platby do zdravotnej a sociálnej poisťovne, telefón, PHM, regres. Už teraz je na hrane a veľakrát mu musia pomáhať jeho rodičia (stravou, pôžičkou) a jeho súčasná manželka. Nie najlacnejšiu dovolenku, ktorú spomínala matka maloletej v podanom odvolaní, dostal s jeho terajšou manželkou ako svadobný dar. V prílohe predložil súdu bločky od mája 2013, ktoré podľa jeho tvrdenia sú spojené s výdavkami na maloletú (oblečenie, strava, školské potreby a výlety, mobil, lieky, strojček na zuby, drogéria, vreckové a stravné lístky). Veľakrát sa stalo, že mu zavolala dcéra s tým, že je hladná a spolu išli na pizzu alebo do obchodu niečo kúpiť. Takisto mu maloletá volá, keď niečo potrebuje. K tvrdeniu matky, že po právoplatnosti rozsudku nebude dcére prispievať nad rámec výživného už vôbec uviedol, že jeho vyjadrenie také nebolo, ale vyjadril sa tak, že si to už nebude môcť dovoliť. Poprel tiež, že dcére nedvíha telefón. Keď má od nej zmeškaný hovor, zavolá jej vždy naspäť. Poukázal na dohodu medzi ním a matkou, keď maloletá mala začať nosiť strojček, v rámci ktorej sa dohodli, že na tejto liečbe sa budú podieľať s matkou spoločne, na polovicu. K dnešnému dňu ale túto liečbu hradil výlučne on, nakoľko dcéru mu oznámila, že mama nemá peniaze. Ak by maloletá liečbu porušila, dostali by zmluvnú pokutu a liečbu by museli hradiť v plnej výške bez prispievania zdravotnej poisťovne. Nie

je jeho povinnosťou hradiť výdavky matky maloletej. Záverom uviedol, že by bol ochotný prispievať na výživu maloletej výživným maximálne v sume 70 eur mesačne.

Prv, než odvolací súd začal s preskúmaním veci samej, musel sa zaoberať otcom maloletej v podanom odvolaní vznesenou námietkou zaujatosti voči zákonnej sudkyňi. Z predloženého spisu vyplýva, že po podaní uvedenej námietky okresný súd predvolal otca na výsluch, ktorý sa uskutočnil dňa 26. 11. 2013. Zo zápisnice na č.l. 112-113 spisu vyplýva, že okresný súd poučil otca podľa ust. § 15a a § 131 OSP. Otec maloletej k veci uviedol, že v ním podanom odvolaní namieta zaujatosť zákonnej sudkyne JUDr. Dagmar Komadovej tvrdiac, že sudkyňa neprihliadla na jeho tvrdenia a dôkazy, a to: na bločky o zaobstaraní liekov a zdravotníckych potrieb pre maloletú, na úhrady za ošatenie, potraviny a drogériu, na jeho upomienky zo zdravotnej a sociálnej poisťovne, na omeškanú platbu hypotéky za dom, na to, že sa majú zvýšiť odvody, na to, že nemá stály príjem, že jeho preklenovací úver, ktorý si musel zobrať na úhradu omeškaných faktúr musí teraz splácať. Sudkyňa si nevyžiadala ani ním predkladané vysvedčenie ani pokarhanie maloletej a nezaoberala sa zhoršením prospechu maloletej ani tým, že maloletá v škole vymeškáva hodiny. Nezaoberala sa ani tým, že jeho finančná podpora dcére pretrvávala tak ako na začiatku. Otec uviedol, že zhoršené finančné podmienky vidí v zlom rozhodnutí matky pri braní úveru, ktorý nevie splácať. Otec tvrdil, že napriek všetkým tvrdeniam a dôkazom, ktoré uvádzal a predkladal, boli zobrať pri rozhodovaní (a neboli prešetrené) do úvahy len dôkazy a tvrdenia matky. Keď sudkyňa povedal, že je v strate ako podnikateľ, čo potvrdzuje aj jeho daňové priznanie, odpovedal, že si človek môže daňové priznanie aj prispôbiť a nemusí celkom zodpovedať realite. O týchto dôvodoch sa dozvedel priamo na pojednávaní. Zápisnica je podpísaná vyšším súdnym úradníkom a otcom maloletej.

Odvolací súd preskúmal otcom maloletej vznesenú námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi a dospel k záveru, že ide o námietku, na ktorú sa podľa zákona neprihliada, a teda nie je dôvod, aby odvolací súd o tejto námietke osobitne rozhodol. Podľa ust. § 14 ods. 1 OSP sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Z dôvodov, ktoré v podanej námietke otec vymedzil nevyplýva, že by otec zaujatosť sudkyne namietal pre jej pomer či už k veci samej alebo k účastníkom konania. Otec vidí zaujatosť sudkyne v tom, že v konaní neprihliadla na ním predkladané dôkazy a na jeho tvrdenia - vyjadrenia k veci samej. Podľa § 14 ods. 3 OSP, dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach. Je zjavné, že otec podal námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi práve z dôvodu jeho nesúhlasu s tým, ako konanie vedie, t.j. pre okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní, čo ale nie je dôvodom na vylúčenie sudcu. Na takúto námietku sa podľa ust. § 15a ods. 5 OSP neprihliada.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ OSP, postupom podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil z týchto dôvodov:

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku prvostupňového súdu (ust. § 219 ods. 2 OSP). V súdnej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne a podrobne rozobral v odôvodnení rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Preskúmaním veci dospel odvolací súd k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa, t.j. že v danej veci bolo dôvodné rozhodnúť o zmene výživného na maloleté dieťa podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keďže bolo preukázané, že ako na strane maloletej, tak aj na strane jej rodičov došlo k zmene pomerov, ktorú možno kvalifikovať ako zmenu podstatnú. Na strane maloletej nastala zmena pomerov v dôsledku jej fyzického rastu, ako aj v dôsledku toho, že u nej došlo k zhoršeniu zdravotného stavu. Maloletá navštevuje odborných lekárov a predpísaná liečba je finančne náročná. U matky nastala zmena pomerov v súvislosti s tým, že jej pribudla vyživovacia povinnosť a došlo k poklesu jej príjmu, keďže toho času je len poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na dve deti. Aj na strane otca mal okresný súd relevantnými dôkazmi preukázanú zmenu pomerov spočívajúcu vo zvýšení jeho príjmu. Pri poslednej úprave výživného v rámci rozvodového konania bol otec maloletej živnostník a podľa správy Daňového úradu v Lučenci otec dosiahol podľa daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb hrubý príjem 19 654 eur, výdavky predstavovali 19 644 eur a zároveň úhrn príjmov od zamestnávateľov vo

výške 4 273,99 eura, základ dane predstavoval 3 713,97 eura. V danom čase mal okresný súd zistené, že otec podľa daňového priznania k dani z príjmu za rok 2012 mal príjem zo živnosti 32 649 eura a jeho výdavky predstavovali 35 712 eur. Porovnaním uvedených dvoch období je tak nesporné, že preukázateľne k zvýšeniu príjmu u otca došlo. Napriek tomu, že otec fakticky podľa daňového priznania bol v strate, nie je to dôvod preto, aby súd konštatoval opak. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval (§ 63 ods. 2 Zákona o rodine). Uvedené znamená, že nie všetky výdavky, ktoré si rodič môže uplatniť podľa daňových zákonov, musí zohľadniť aj súd pri určovaní výživného. Daňové priznanie je len jedným z dôkazných prostriedkov a schopnosti a možnosti rodiča posudzuje súd tiež s ohľadom na jeho celkovú životnú úroveň. Okresný súd preto správne zameril svoju pozornosť aj na bankový účet otca, z ktorého zistil, že za osem mesiacov roku 2013 mal na ňom otec prírastok v sume 21 585,73 eura, ako aj na to, že otec má podľa vlastného vyjadrenia neuhradené faktúry v sume 15 000 eur. Z takto zistených príjmových pomerov otca aj pri zohľadnení jeho výdavkov spojených so živnosťou, úverového zaťaženia otca a výdavkov na domácnosť a osobnú potrebu, mal odvolací súd za to, že výživné v sume 120 eur mesačne na maloleté dieťa zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca ako aj odôvodneným potrebám maloletej. Odvolací súd neuznal odvolanie otca za dôvodné. Za nedôvodné však považoval odvolací súd aj odvolanie matky domáhajúcej sa zvýšenia výživného na sumu 250 eur mesačne. V tejto súvislosti odvolací súd len krátkosti dodáva, že žiadané výživné prekračuje odôvodnené potreby maloletej, ktoré boli v konaní preukázané, ako aj to, že voči maloletej má vyživovaciu povinnosť aj matka, ktorá si ju okrem osobnej starostlivosti musí plniť aj v podobe finančného príspevku na potreby maloletej. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.